FIELD EVALUATION IN S. MONIUŠKOS SQ.

In 2006 an evaluation was conducted in Moniuškos Sq. at the intersection of Vilniaus and Klaipėdos Sts. in Vilnius. Fill layers dating to the late 19th–20th century and fragments of late 18th–19th century brick walls were recorded in it. Between the Benedictine monastery and the fence enclosing Moniuškos Sq. on the E an 18th century brick installation for storing quick and hydrated lime (Fig. 1) was discovered at a depth of 0.8 m. Fragments of 18th–19th century brick buildings were discovered at a depth of 0.6–1.7 m near the brick wall enclosing the Square on the E. The subsoil was not reached in the greater part of the lot. The lower layers were not excavated.

ŽVALGOMIEJI TYRINĖJIMAI PAUPIO G. 28 IR POLOCKO G. 21A

Irma KAPLŪNAITĖ

2006 m. rudenį LII MTS atliko žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus Vilniuje, Paupio g. 28, UAB „Vilniaus kailiai“ fabriko ir Polocko g. 21A, buvusio UAB „Vilijos siuvimo fabrikas“ teritorijose.

Paupio g. 28 ištirti 9 bendro 27,25 m^2 ploto šurfai. Tyrinėjimų metu fiksuotas iki 3,1 m storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas XVI–XX a. Aptikta buitinės bei statybinės keramikos, odos fragmentų.

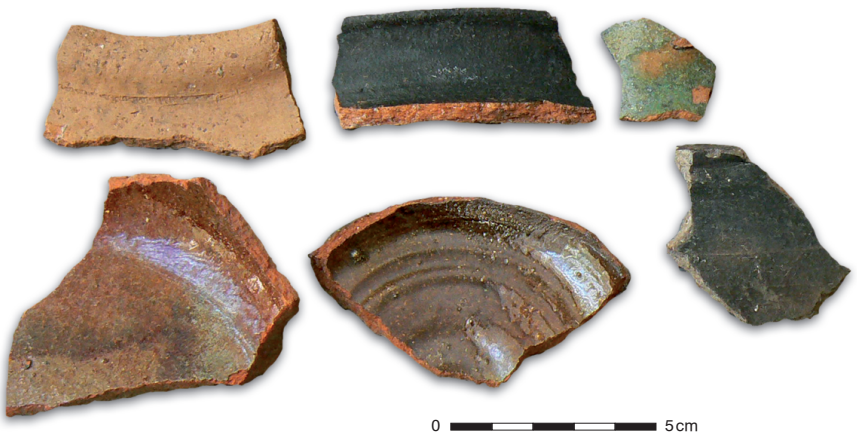
1 pav. Vilnius, Paupio g. 28, šurfo 1 radiniai: kalkinio fajanso fragmentas, dubens, puodo fragmentai. *I. Kaplūnaitės nuotr.*
Fig. 1. Finds from test pit 1 at Paupio St. 28, Vilnius: lime faience sherd, bowl and pot sherds.

Šurfe 1 aptiktas kalkinio fajanso fragmentas, datuojamas XIX a. antrąja puse (1 pav.). XVII a. datuojamos keramikos fragmentų aptikta šurfe 5, tamsiai pilkos žemės sluoksnyje (2 pav.). Ankstyviausi radiniai, datuojami XVI a. antrąja puse – XVIII a., aptikti šurfe 7, juodos žemės sluoksnyje. Tai puodyninio koklio angos bei čerpės fragmentai (3 pav.).

Nustatyta, kad viršutiniai kultūrinio sluoksnio horizontai tyrinėtoje teritorijoje susiformavo intensyvios urbanizacijos metu – XX a. šioje vietoje statant gamybinius kompleksus. Apatiniai kultūrinio sluoksnio horizontai siekia XVI a., tačiau aiškių duomenų apie čia buvusį užstatymą šiuo laikotarpiu negauta. Tai paaiškėtų po išsamių archeologinių tyrinėjimų.

Polocko g. 21A ištirti 9 bendro 22,75 m^2 ploto šurfai. Tyrinėjimų metu fiksuotas iki 3,15 m storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas XVII–XX a.

Šurfe 1 aptikta XVII–XVIII a. sandūra

datuojamos kalkinio fajanso plytelės fragmentas, kitų buitinės keramikos radinių (4 pav.). Šurfe 2 fiksuota XVIII a. aptvarinė siena, mūryta iš akmenų, rištų kalkių skiediniu (vidutiniai akmenų dydžiai – 26x20, 42x22, 44x20, 50x24 cm). Aptikta XVII–XVIII a. datuojamos buitinės keramikos šukių (5 pav.). Šurfe 9 rastas XVII–XVIII a. datuojamas akmenų grindinys (akmenų dydžiai – nuo 8x10 iki 20x25 cm). Po juo rasta XVII a. datuojamos buitinės keramikos šukių (6 pav.).

Ateityje teritorijoje tikslinga atlikti išsamius archeologinius tyrinėjimus.

2 pav. Vilnius, Paupio g. 28, šurfo 5 radiniai: puodų šukės. *I. Kaplūnaitės nuotr.*
Fig. 2. Finds from test pit 5 at Paupio St. 28, Vilnius: pot sherds.

FIELD EVALUATIONS AT PAUPIO ST. 28 AND POLOCKO ST. 21A

In 2006 the LII MTS conducted an evaluation in Vilnius at Paupio St. 28. 9 test pits with a total area of 27.25 m^2 were excavated. During the evaluation a cultural layer of up to 3.1 m thick and dating to the 16th–20th centuries was recorded. Household and structu-

3 pav. Vilnius, Paupio g. 28, šurfo 7 radiniai: čerpės fragmentas, puodyninio koklio angos fragmentas, odinio dirbinio dalis.
I. Kaplūnaitės nuotr.

Fig. 3. Finds from test pit 7 at Paupio St. 28, Vilnius: roofing tile sherd, fragment of the mouth of a 'pot-shaped' stove tile (*Topfkachel*), fragment of a leather artefact.

4 pav. Vilnius, Polocko g. 21A, šurfo 1 radiniai: kalkinio fajanso plytelės fragmentas, puodų pakraštėlių fragmentai, lėkštės dugnelio fragmentas. *I. Kaplūnaitės nuotr.*

Fig. 4. Finds from test pit 1 at Polocko St. 21A, Vilnius: a lime faience tile sherd, fragments of a pot rims, and a fragment of a plate bottom.

5 pav. Vilnius, Polocko g. 21A, šurfo 2 radiniai: puodų, ąsočio pakraštėlio fragmentai, stiklinės taurės kojelės fragmentas. *I. Kaplūnaitės nuotr.*

Fig. 5. Finds from test pit 2 at Polocko St. 21A, Vilnius: fragments of pot and pitcher rims and a fragment of a glass goblet stem.

6 pav. Vilnius, Polocko g. 21A, šurfo 9 radiniai: puodų pakraštėlių fragmentai, lėkščių pakraštėlių fragmentai, kalkinės molio plytos su braukomis fragmentas, neaiškaus metalinio dirbinio fragmentas. *I. Kaplūnaitės nuotr.*

Fig. 6. Finds from test pit 9 at Polocko St. 21A, Vilnius: fragments of pot rims, fragments of plate rims, and fragment of a lime brick with frogs, and a fragment of an uncertain metal artefact.

ral ceramic sherds (Figs. 1–3) as well as leather fragments were discovered in it. It was established that the top horizons of the cultural layer in the excavated territory were formed in the 20th century. The bottom horizons of the cultural layer go back to the 16th century but no clear data about the development of the land in this period was obtained.

An evaluation was also conducted in Vilnius Old Town at Polocko St. 21A. 9 test pits with a total area of 22.75 m^2 were excavated. During the evaluation a cultural layer, which was up to 3.15 m thick and dated to the 17th–20th century, was recorded. Household and structural ceramic sherds were discovered (Figs. 4–6). An 18th century enclosing wall made of stones bonded with lime mortar was recorded. A stone pavement dating to the 17th–18th century was found.

TYRINĖJIMAI BARBOROS RADVILAITĖS G. 4, 6

Tauras POŠKA

2006 m. vykdyti archeologiniai tyrinėjimai Vilniuje, Barboros Radvilaitės g. 4, 6. Pagal istorinius duomenis žinoma, kad šalia šios teritorijos XV–XVI a. buvę karališkieji malūnai. Pati valda susiformavo greičiausiai XVI a. pabaigoje – XVII a. viduryje, kai buvo pastatyti reprezentaciniai Kiridiejaus rūmai. XVII a. antrojoje pusėje – XVIII a. ansamblis didelių permainų nepatyrė. Didžiausios rekonstrukcijos vykdytos 1817–1826 m., kai teritorija priklausė universiteto Botanikos sodui. XIX a. viduryje čia įsikūrus gubernatūros vasaros rezidencijai, stambių rekonstrukcijų nevykdyta. XX a. pradžioje įrengti butai. 1979–1980 m. ruoštas projektas restorano įrengimui, sklypo teritorijoje atlikti geologiniai tyrimai, archeologiškai ištirtas vienas plotas sklypo centrinėje dalyje (žr. A. Vojedovskaitė, *Architektūros ansamblio Vilniuje Barboros Radvilaitės gt. Nr. 4 ir 6 istorinių tyrimų ataskaita*, 1990, PRI archyvas, f. 5, Nr. 7798).

Pačiame sklype archeologiniai tyrinėjimai vykdyti 1980 m. Jų metu atidengtas 12x18 m dydžio plotas. Nustatyta, kad kultūrinio sluoksnio storis siekia 3 m, viršutiniai sluoksniai iki 1 m gylio suardyti XX a. Išskirtas 1–1,4 m storio XVII–XVIII a. datuotas kultūrinio sluoksnio horizontas. Aptikti XVII a. ir XVIII a. pradžios akmeninių grindinių fragmentai. Taip pat atkasti XVII a. mūrinio pastato fragmentai. Surinkta XIV–XVIII a. archeologinių radinių (žr. L. Dzikas, *Kiemo Pionierių gatvėje Nr. 4, 6 archeologinių tyrinėjimų 1980 m. ataskaita*, 1980, LIIR, f. 1, Nr. 886). 1991 m. vykdyta geologinių šurfų archeologinė priežiūra pastato Barboros Radvilaitės g. 6 aplinkoje. Pastato V pusėje fiksuoti du grindinių lygiai, rastas mūrinės sienos fragmentas. Nustatyta, kad pastato pamatai įgilinti iki 1,8–1,9 m. Nejudintas kultūrinis sluoksnis aptiktas 1,6–1,9 m gylyje. (žr. E. Songaila, *1991 m. Vilniaus m. Barboros Radvilaitės g. 6 (buv. Pionierių g-vė) vykdytų inžinierinių-geologinių tyrimų archeologinės priežiūros ataskaita*, 1991, PRI archyvas, f. 5, Nr. 5779).

2006 m. Barboros Radvilaitės g. 6 pastato aplinkoje, pamatų sanavimo tranšėjos vietoje vykdyti archeologiniai žvalgymai (žvalgytas 113 m^2 plotas). Jų metu nejudintas kul-